

Foto Glenn Murberg 20180106

Vänga gamla kyrka

Innan den nuvarande kyrkan i Vänga uppfördes i början av 1900-talet hade det funnit åtminstone tre tidigare kyrkor här. Stavkyrkan från 1000-talet var det äldsta daterade träkyrkan i Västergötland men den ersattes dock av ännu en stavkyrka innan en stenkyrka byggdes på 1600-talet.

Den första kyrkan som byggdes i Vänga var alltså en Stavkyrka som byggdes år 1063 enligt Emil Ekhooffs forskning men troligtvis kan kyrkan vara byggd 50 år tidigare, det finns nämligen tre ekstockar som sågades redan år 1003, år 1004 och år 1008. Dessa ekstockar finns i det gamla vapenhuset som står på Vänga kyrkogård. Troligtvis renoverades i mitten av 1100-talet, år 1240 gjordes en större renovering eller rent av byggde en ny stavkyrka. I mitten på 1500-talet gjorde en renovering, stavkyrkan var 9,4 meter lång och 6,6 meter bred. År 1642 så byggde man stenkyrkan, det mesta av stavkyrkans material användes i den nya kyrkan, som bland annat fick ett trägol. År 1692 inköptes 12 brädor till taket och år 1694 betalades snickaren för ett färdigt och målat tak, år 1781 gjorde takmålningarna klart av Detleff Ross.

Foto Glenn Murberg 20180106

Vänga gamla kyrka vapenhus vackert vid Vänga damm. En klockstapel byggdes år 1683-90 vars klockor sitter i det nyvarande klocktornet och klockstapeln var av samma typ som Hedareds klockstapel. År 1705 tog man upp två fönster på södra sidan, år 1770 öppnas ytterligare 2 fönster på norra sidan och år 1821 blev södra sidans fönster större. Det heliga korset blev skänkt från Hemmet Sik i Fristad och en minnessten på kyrkogården bekräftar var stenkyrkan stod, stavkyrkans grundmur hittades under stenkyrkans golv. Redan tidigt på 1800-talet blev kyrkan för trång och man ville bygga en större, det kom en förfrågan från Tämta församling om att bygga en gemensam kyrka på Björkebacken innan Tämtagränsen, men församlingsborna kom inte överens så då byggde Tämta en egen kyrka. Vid laga skiftet år 1850 avstyckades en tom, "Kyrkekulle", till en ny kyrkogård strax norr och det gamla gravfältet.

Vid kyrkans rivning år 1905 så köpte lantbrukaren J. E. Göransson vapenhuset och han flyttade hem det till sin gård. Efter Göranssons död år 1934 tog folkskoleläraren Sven Wängqvist hand om vapenhuset och flyttade det till Vänga skolas trädgård. År 1965 tog Wängqvist initiativet till att vapenhuset återfördes till kyrkogården där du står